

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap. XIII. Quòd vitæ ratio sit sumenda frequenti discuſsione sui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

Verum perinde ut ieiunium auerruncat & fugat daemones, ita saturitas Deum. Nisi hoc vitium ableges, & virtutem temperantiae in animo stabilias, in reliquis potes desperare. Perinde erit, ac si canes molestos volens abigere pro lapide conicias panem. Prior intestinus & civilis hostis superari debet, quam possint externi.

CAPUT XIII.

*Quod vitae ratio sit sumenda frequenti
discussione sui.*

Rarò respiciunt homines vitam suam; ideo frequenter pessima conspicitur: plerumque nihil consulunt de actibus suis, ad summum aliquando quid facturi sint, sed rarò quid fecerint; cum vix sciant quomodo sit benefaciendum, nisi considerent quid sit malefactum. Ex praeteritis damnis futura prosperantur. Mercatores noctu computant lucrum diurnum; & si detrimentum inueniant, alio die aliisque rebus statuunt restaurare. Domini rationem vilissimarum rerum exigunt à seruis: quomodo anima humana, quæ cælum & terram superat, sine rationibus relinquitur? In dispendio minuti æris scrupulosi sunt, & damna æterni lucri non curant. Respublica sine Magistratu, vulgus
scele-

sceleratorum erit: incultus ager, seges tribulorum. Plus peccatum Adami cor nostrum corrumpit, quàm terram. Si conscientiam non colas, per innumera vitia fructificabit.

Oportet, ô spiritus remisse, rationem tui exigere immisericorditer, vt misericordiam Dei consequaris. Multi periclitati sunt ob peccata occulta. Tenebris inuolutus est mundus: vix te nosces cùm te disquiras; quid erit si nec te aspicias? At si te ignoras, quid curas scire alia, imò & habere alia? nam etsi mundum possideas, & calleas vniuersas scientias, fatuus & pauper eris, & vilissimus; quia te non possidebis, qui præstas rebus omnibus, & per quem possidebis omnia: & te non possidens, nil possidebis, nec scies nisi abuti omnibus, & errare. Solus sapiens, diues: pretiosus est qui se tenet, vilem agnoscens, & inuenit & contrectat vilitatem suam. Equum, quo quis vitur, vult nosse; armenta & pecora vult numerata habere; & se solum ignorare, & sine numero peccare. Cur tam hostis sui est homo vt nec respicere se velit? At si te odisse vis cum fructu; quæso, te oderis, horrendo te, non obliuiscendo. Ex respectione tui te horrebis, ex horrore te corriges, ex correctione gratus Deo eris.

Tametsi nolimus discutere nos, nihil inultum Deus permittet. At si nosmetipsos di-

342 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
iudicaremur, non utique iudicaremur: dum
iudicamur autem, à Domino corripimur, ut
non cum hoc mundo damnemur. O Veritas
misericors, quæ nos reos in te nostrimet de-
legas iudices, quid clementius? O magna
misericordia, quòd humano nostro iudicio
contenta sit iustitia diuina. Si quis accusatus
ob facinus patratum, expectaret iudicem à
Principe designandum, qui causam nosset;
quàm cupidus & sollicitus esset, ut aliquis
propinquus sibi, aut patriâ, aut familiaritate,
iudex deputaretur? quantoperè gauderet si
consanguineus aliquis esset aut amicissimus?
Vide sortem tuam, & benignitatem diui-
nam; qui te ipsum iudicem tuimet vult esse.
Si duo tribunalia alicui reo proponerentur,
vnum seuerissimi hominis & extranei, & in
quo inclementissimarum legum praxis esset,
alterum mitioris & cognati sui, & in quo le-
ges vigerent minùs pœnales; si iudicari &
damnari vellet in illo rigidissimo, quid ab a-
mentia aut desperatione talis electio distaret?
O quanta desperatio & amentia hominis, qui
in tribunali, non dicam vbi cognatus & ami-
cus, sed ipsemet homo reus est Iudex, nolit
se conuenire; sed in iustissimo & acerbissimo
velit condemnari, vbi Deus seuerus actor, &
offensus erit iudex! Si criminis tui alteruter
arbiter ad optionem tuam designaretur, aut
complex

DE ADOR. IN SPIRITU ET VER. LIB. III. 343
complex tecum in eâdem culpâ , aut accusator tuus & pars offensa , an eligeres huius iudicium ? non complex tuus , sed tu ipse , aut Deus offensus iudex tuus potest esse , & necesse est ut sit punitor. Impossibile est vitare condemnationem & iudicium aliquod : aut te diiudica , aut Dominus te ad pœnam iudicabit feuerissimè. Ne igitur contempnas iudicium tuum : nam sic fugies diuinum , ne ibi damneris.

Nullius rei temporalis maior ratio tibi sit , quàm ut à te rationem exigas ; nec est aliud magis rationabile. Si alios reformare volumus ; cur nos volumus relinquere deformes & iniquos ? Saltem bis in die voca te in ius , & rigidissimè te iudica , velut si in tremendo die vltimi iudicij esses. Si tunc , cùm omnes homines trepidi , expautes & horrentes ante tribunal Christi , essent iudicandi , solùm tecum tam misericorditer iudex se haberet , ut te separaret à turbâ totius generis , & nollet te iudicare & damnare ; sed contentus esset , ut te discuteret hoc pacto , ut si tu ipse temet iudicares & punires serio , staret tuo iudicio ; sed si negligenter , iterùm restituendus esses ad massam ceterorum , ut ad supplicium rigidissimè iudicareris ; quibus gratis æstimares hunc fauorem Christi ? quantâ sollicitudine inspiceres & scrutareris te , nec vlllo modo

do tibi benignus esses? Tantumdē tibi modò est concessum: age in examinibus quotidianis & confessione causam Dei, gloriam eius feridò quærens, & confusionem tui procurans. Considera inde Christum terribiliter iudicantem reliquos homines, intimantem extremam damnationis sententiam, & aliunde crucifixum pro te, & te solum qui discutias te ipsum ante pedes Christi in monte Caluariæ, cum matre IESV, Ioanne & Magdalenâ lacrymantibus, clamante & lacrymante quoque ipso dilecto IESV, Pater ignosce illi, quia nescit quid fecerit. Ita quoque cogitatione ad Confessorem accede, cum spe veniæ, si tibi non parcas; considerans Iesum, cum nihil tuo supplicio, & peccatis attentus erat, nisi sollicitus de eorum veniâ, de tuorum peccatorum numero & magnitudine curam deponens, solum indulgere optans, quia commisit tuæ fidei examen & discussionem eorum & vindictam. Esto fidelis Christo, & nihil inultum tibi transeas; sic Christus fidelissimus tibi in omnibus tibi parceret.

Statue primùm coram te sortem, cuius rationem reddere teneris; omnia scilicet beneficia diuina: deinde discute abusum eorum, & ingratitude: demum humiliare, dole, lacrymare exiguos etiam defectus; & viriliter

viriliter cum gratiâ Dei propone non relabi in æternum. Firma hoc pactum tuum, vt humani contractus firmari solent, primò coram testibus; renoua propositum coram Angelis, & Sanctis; deinde præstitâ cautione vel vadimonio, beatam Virginem, & Sanctos deuotos voca & designa fideiussores, item adiiciendo pœnam. Statuas tibi, si relabaris, spontaneum aliquod quod tibi molestum sit; contende semper in melius: nam si gaudium est Angelis super vno peccatore pœnitentiam agente; cur non erit lætitia super iusto in melius quotidie contendente? Ne intepescas in hac discussione tui, quæ clavis est totius feruoris. Tepiditas multorum Religiosorum ex huius exercitij tepore venit: hinc plures parum feruidi, hinc viri diu pij, miserè postea defecerunt, quia superficiali quodam dolore & examine contenti manebant; & quod hac horâ plangebant, sequenti optabant.

Quotidie bis renouas & iuuas vires corporis refectione corporali: non decet minùs renouare vires animæ & proposita tua, discutendo te; imò non bis, sed passim ad singula opera considera, an benè vel secus feceris. Deus qui non potest errare, singula opera sua statim ac fecerat, considerabat & examinabat. Fecit lucem, statim examinans vidit quòd esset bona. Fecit luminaria, statim

346 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
scrutatus est, & vidit quòd essent bona. Quo-
tidie operum singulorum examina fecit, de-
inde vniuersale omnium, cuncta perpen-
dens, & vidit, quòd essent valdè bona.
Sic tu singula tua opera examina, deinde
omnia simul. Si non fecisti benè, in discus-
sione tuæ conscientiaë emendabis, vt dein-
ceps facias meliùs. Moyses in sinu sui pecto-
ris manum mundauit, quam inuenit lepro-
sam. Hæc discussio seria officina est virtu-
tum: ibi timor Dei, ibi humilitas, ibi cogni-
tio sui, ibi compunctio, ibi perseuerantia, ibi
feruor, ibi prudentia cuditur. Insidiare præ-
cipuè alicui vitio, cui molestus & importu-
nus sis, donec penitùs extirpes: hac arte pau-
latim omnia euellere cura.

CAPVT XIV.

Quomodo erga alios debeamus affici.

HÆc sit interdiu occupatio tua, in om-
nibus operibus tuis etiam bonis te ac-
cusare, & in operibus alienis etiam malis ex-
cusare alios. Non est conscientia vt vultus; a-
lienas facies videmus, non nostram; sed con-
scientiam nostram videmus, non alienas:
quare solùm nos diiudicare & damnare de-
bemus, & possumus. Si cùm tuam conscien-
tiam tu solus cernere valeas, nihilominùs

non